

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, Μ. Τρίτη 14 Απριλίου 2020

**Ενημέρωση διαπιστευμένων συντακτών υγείας από τον
Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων
Νίκο Χαρδαλιά και τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας
για το νέο κορονοϊό, Καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα**

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Καλησπέρα σας από το Υπουργείο Υγείας. Ξεκινά η καθημερινή ενημέρωση από τον Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων Νίκο Χαρδαλιά και τον εκπρόσωπο του Υπουργείου για το νέο κορονοϊό, Καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα, ο οποίος έχει το λόγο.

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Καλησπέρα σας. Έως σήμερα, περισσότερα από 1.947.000 κρούσματα του νέου κορονοϊού, έχουν καταγραφεί σε όλο τον κόσμο, αλλά και περισσότεροι από 460.000 συνάνθρωποί μας, που ενώ μολύνθηκαν από τον ιό, ανέρρωσαν και έγιναν καλά.

Έχουν καταγραφεί παγκοσμίως 121.793 θάνατοι. Στο Ηνωμένο Βασίλειο σε ένα 24ωρο κατεγράφησαν 778 θάνατοι και στην Ισπανία 300.

Σήμερα ανακοινώνουμε 25 νέα κρούσματα του νέου ιού στη χώρα μας. Ο συνολικός αριθμός των κρουσμάτων είναι 2.170. το 56,25% αφορά άνδρες.

555 κρούσματα, δηλαδή το 25,6%, θεωρούνται σχετιζόμενα με ταξίδι από το εξωτερικό και 869, το 40%, είναι σχετιζόμενα με ήδη γνωστό κρούσμα.

76 συμπολίτες μας νοσηλεύονται διασωληνωμένοι. Η διάμεση ηλικία τους είναι 68 ετών. 17 είναι γυναίκες και οι υπόλοιποι άνδρες. Το 80% έχει υποκείμενο νόσημα ή είναι ηλικιωμένοι, 70 ετών και άνω.

27 ασθενείς έχουν εξέλθει από τις ΜΕΘ.

Τέλος, έχουμε δύο ακόμα καταγεγραμμένους θανάτους, συνολικά 101 θανάτους στη χώρα. 27 θάνατοι αφορούν γυναίκες και οι υπόλοιποι άνδρες. Η διάμεση ηλικία των θανόντων συμπολιτών μας ήταν τα 73 έτη και το 89% είχε κάποιο υποκείμενο νόσημα ή/και ηλικία 70 ετών και άνω.

Έχουν συνολικά ελεγχθεί 8.798 κλινικά δείγματα.

Σήμερα, κλιμάκιο του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας υπό τον Πρόεδρο του ΕΟΔΥ, επισκέφθηκε τη Λέσβο. Πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο Βοστανείο Γενικό Νοσοκομείο Μυτιλήνης και επίσκεψη στο κέντρο υποδοχής και ταυτοποίησης μεταναστών, όπου πραγματοποιήθηκε

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

συνάντηση με τους υπευθύνους του κέντρου, του προγράμματος PHILOS και με εκπροσώπους ΜΚΟ.

Πραγματοποιήθηκε επιτόπιος έλεγχος και συζητήθηκε ο συντονισμός σχετικά με μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση πιθανού κρούσματος από το νέο κορονοϊό, στα πλαίσια των δράσεων του Υπουργείου Υγείας, που έχουν θέσει ως κύριο στόχο την προστασία ευάλωτων πληθυσμών και ομάδων και τον περιορισμό της διασποράς της νόσου σε αυτούς τους πληθυσμούς.

Σχετικά με συμπολίτες μας που διαβιούν και εκπαιδεύονται σε σωφρονιστικά ιδρύματα, για τα οποία υπήρξε μια επιστολή σήμερα, θέλω να πω ότι τα μέτρα για την προστασία, τόσο των κρατουμένων, όσο και του προσωπικού, είναι πολύ σημαντικά.

Σε αυτές τις δομές, σε περίπτωση ανάπτυξης συμπτωμάτων πρέπει να υπάρχει άμεση απόκριση, έγκυρος εργαστηριακός έλεγχος και αποφυγή διασποράς της νόσου. Θέλω να τονίσω πως είναι και θεωρούνται ευάλωτοι πληθυσμοί, για τους οποίους έχουμε επανειλημμένα μιλήσει και στην Επιτροπή Εμπειρογνομόνων.

Είμαστε σε διαβούλευση με τους αρμόδιους φορείς και τα αρμόδια Υπουργεία, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας, ώστε να βρεθεί λύση μικρότερου συγχρωτισμού και ακόμα καλύτερης απόκρισης.

Οι πληθυσμοί αυτοί αποτελούν προτεραιότητα για σωστές συνθήκες διαβίωσης, σωστές συνθήκες υγιεινής που πρέπει να είναι και στα αντικείμενα εκπαίδευσης όλων μας από εδώ και μπρος για όλες τις γενιές, αλλά αποτελούν και προτεραιότητα για τον εργαστηριακό έλεγχο, τόσο αυτή την περίοδο, όσο και στο άμεσο μέλλον όταν θα έχουμε τις αξιόπιστες τεχνικές αντισωμάτων.

Σαν επιστήμονες χαιρετίζουμε νέα δεδομένα, την αλληλεγγύη των επιστημόνων, τη χρήση της γνώσης στην υπηρεσία της κοινής μας προσπάθειας απέναντι στον ιό. Έτσι, με χαρά άκουσα σήμερα για ακόμα περισσότερη διεθνή συνεργασία στην προσπάθεια για ένα εμβόλιο κατά του ιού. Μια συνεργασία που αφορά δύο κορυφαίες στον τομέα των εμβολίων εταιρείες στον κόσμο.

Σχετικά με κάποιους συμπολίτες μας που έχουν, όπως ακούγεται, ήδη μετακινηθεί στην επαρχία, πρέπει να θυμίσω ότι είναι σημαντικότερη η τήρηση των μέτρων αυτοπροστασίας, παρακολούθησης της υγείας τους και αυτοαπομόνωσης επί του παραμικρού συμπτώματος, ακόμα και έναν πονόλαιμο. Και, κυρίως, προστασίας έναντι των μονίμων κατοίκων, ιδιαίτερα αυτών που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες.

Δεν ξέρω αν μετακινήθηκαν νόμιμα ή παράνομα, αλλά δεν θα ήθελα να χαλάσουμε επ' αφορμή των γιορτών τις ίδιες τις γιορτές μας. Εγώ δεν θα ήθελα να έχω τέτοια ευθύνη πάνω μου, πως δηλαδή μετέφερα τον ιό σε

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

έναν ηλικιωμένο, σε έναν επαρχιώτη ο οποίος μέχρι σήμερα δεν είχε δει τον ιό, επ' ευκαιρία των γιορτών.

Σχετικά με το αν αυτές τις ημέρες προβλέπεται η κορύφωση του πρώτου κύματος πανδημίας στη χώρα ή εάν αυτό ξεπεράστηκε ή επίκειται μέχρι τέλος του μήνα, θα ήθελα να σας πω με σαφήνεια ότι αυτή τη στιγμή καταγράφεται σταδιακή μείωση των κρουσμάτων που νοσηλεύονται και των σοβαρών κρουσμάτων που καταγράφονται.

Το γνωστό σε όλους μας R_0 , που αντιπροσωπεύει το μέσο αριθμό ανθρώπων που θα κολλήσουν τη νόσο από έναν άνθρωπο, δηλαδή αν τον αφήσεις χωρίς μέτρα και έχει ένα R_0 πάνω από το 2, θα κολλήσει ο ένας τουλάχιστον άλλους δύο, φαίνεται πως μειώνεται.

Για όλα τα Κράτη το επιθυμητό αποτέλεσμα θα ήταν, δυστυχώς δεν το κατάφεραν όλοι, η χρυσή ισορροπία καταγραφής ενός αριθμού των λοιμώξεων που θα μπορούσε να χειριστεί το σύστημα υγείας, χωρίς να υπάρχει μαζική εισροή περιστατικών και πολύ θάνατο.

Εμείς δεν είδαμε τέτοια απότομη κορυφή. Το σύστημα υγείας μας πιέστηκε λιγότερο, χάρις στις προσπάθειες όλων. Το R_0 στην Πατρίδα μας αυτή τη στιγμή είναι κάτω από το 1, χάρη στα μέτρα.

Τι σημαίνει αυτό; Τι σημαίνει ότι το R_0 παραμένει κάτω από 1; Σημαίνει ότι η νόσος φθίνει, σβήνει δηλαδή και τελικά εξαφανίζεται. Ελπίζουμε στη διατήρηση αυτών των μεγεθών. Δεν μπορούμε να κάνουμε κάποια πρόβλεψη.

Αυτή η διατήρηση των μεγεθών θα μας επιτρέψει τις επόμενες μέρες να δούμε με προσοχή, σαν επιστημονική ομάδα, ένα πλάνο για το άμεσο μέλλον. Ένα συστηματικό σχεδιασμό για την επόμενη φάση. Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε κύριε Καθηγητά. Το λόγο έχει ο κύριος Χαρδαλιάς.

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Καλησπέρα σας από την Πολιτική Προστασία. Διανύουμε μια εξαιρετικά κρίσιμη εβδομάδα, την πιο κρίσιμη της προσπάθειάς μας. Και πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι οι επιλογές μας τις επόμενες μέρες θα καθορίσουν τις εξελίξεις. Θα καθορίσουν το πόσο γρήγορα και αν θα μπορέσουμε να επιτύχουμε τον τελικό μας στόχο και επιτέλους να πάρουμε πίσω τις ζωές μας.

Για αυτό και είναι σημαντικό να δείξουμε σύνεση και αποφασιστικότητα τα επόμενα 24ωρα. Να μην αφήσουμε την ανυπομονησία, να μας στερήσει ό,τι έχουμε καταφέρει μέχρι σήμερα.

Για αυτό θέλω να επαναλάβω, και θα το επαναλαμβάνω όλες τις μέρες, ότι δεν επιτρέπονται οι μετακινήσεις σε σπίτια συγγενών και φίλων για την Ανάσταση ή την Κυριακή του Πάσχα. Δεν προβλέπεται τέτοιος λόγος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

μετακίνησης και δεν πρέπει να ετοιμαζόμαστε να μαζευτούμε όλοι γύρω από το τραπέζι για τους φίλους μας, όπως κάνουμε κάθε χρόνο.

Ας μην κάνουμε τέτοια σχέδια. Φέτος το Πάσχα είναι διαφορετικό και με επιμονή, με υπομονή, με υπευθυνότητα, με περισσή καρτερικότητα, να το περάσουμε στο σπίτι με τους συνανθρώπους μας, με την οικογένειά μας, με τους ανθρώπους που μένουμε μαζί.

Ούτε στους συγγενείς θα πάμε, ούτε θα μαζευτεί όλη η γειτονιά σε ταρατσες, σε πυλωτές. Είναι εξαιρετικά επικίνδυνο και πρέπει αυτό να γίνει αντιληπτό. Μην καταστρέψουμε σε λίγες ώρες, όλα αυτά που έχουμε καταφέρει με σκληρή προσπάθεια και με πολλές στερήσεις, πολλές εβδομάδες τώρα.

Επίσης, θα ήθελα να κάνω μια ιδιαίτερη αναφορά στη βαθιά μας ανάγκη να βρεθούμε στα κοιμητήριά μας αυτές τις μέρες και να προσευχηθούμε για όλους εκείνους τους αγαπημένους μας που δεν βρίσκονται πλέον μαζί μας. Φέτος, δυστυχώς, δεν θα έχουμε αυτή τη δυνατότητα, καθώς τα κοιμητήρια συγκαταλέγονται στους χώρους λατρείας και ως εκ τούτου υπόκεινται στους σχετικούς περιορισμούς.

Ειδικά τη Μεγάλη Παρασκευή, όσο δύσκολο και αν είναι, όσο δύσκολο και αν ακούγεται, τα κοιμητήριά μας σε όλη τη χώρα θα μείνουν κλειστά.

Ας προσευχηθούμε για τους αγαπημένους μας από το σπίτι και εκείνοι από εκεί ψηλά, θα ήθελαν να προστατεύσουν την υγεία τη δική μας, αλλά και των γύρω μας. Σύντομα θα βρεθούμε ξανά στους χώρους ανάπαυσής τους, θα ανάψουμε τα καντηλάκια τους. Η αγάπη της θύμησής τους, μπορεί να περιμένει λίγες μέρες. Και εκείνοι άλλωστε, αυτό θα ήθελαν.

Επίσης, τη Μεγάλη Παρασκευή θα πρέπει να τονίσω ότι τα καταστήματα που προβλέπεται να είναι ανοιχτά, θα είναι ανοιχτά από τη 1 η ώρα το μεσημέρι και ως τις 7 το απόγευμα. Μόνο για 6 ώρες. Έτσι ώστε να μπορούμε το πρωί να έχουμε την ευκαιρία από το σπίτι μας να προσευχηθούμε με τη δέουσα κατάνυξη για την Ακολουθία των Μεγάλων Ωρών και την Αποκαθήλωση του Κυρίου μας και μετά το βράδυ για την Ακολουθία του Επιταφίου.

Στα αμιγώς επιχειρησιακά ζητήματα. Στο μεγάλο ζήτημα που έχει προκύψει με την Ξάνθη, ολοκληρώθηκαν 326 δείγματα σε τρία διαφορετικά εργαστήρια, στην Αλεξανδρούπολη, Θεσσαλονίκη και Αθήνα, από το Δροσερό και από την περιοχή του Τοπείρου. Και τα 326 δείγματα, μετά τις απαραίτητες επαληθεύσεις, είναι όλα αρνητικά. Όπως αρνητικά είναι και όλα τα δείγματα και τα 15 του προσωπικού της Παιδιατρικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Ξάνθης.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να παραμείνουμε σε επιφυλακή, να παραμείνουμε σε εγρήγορση, μιας και η Ξάνθη, η Μύκη, η ευρύτερη περιοχή, έχει πολύ μεγάλα υψηλά φορτία. Αποφύγαμε μια κατάσταση δύσκολη. Αυτό όμως δεν σημαίνει τίποτα. Πρέπει να παραμείνουμε σε

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

εγρήγορση και καλούμε όλους τους κατοίκους και μέχρι τις 27 Απριλίου, να ακολουθήσουν τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις μικρές και μεγάλες απαγορεύσεις που αφορούν στην ευρύτερη περιοχή και κυρίως να μείνουν σπίτι τους.

Στη συνέχεια, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων και με σκοπό την βελτιστοποίηση της παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες από μακριά, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης υλοποιεί μια νέα διαδικασία εξυπηρέτησης μέσω των ΚΕΠ, μέσω τηλεφώνου, ταχυδρομείου, αλλά και courier. Πρόκειται για ένα βήμα που συμπληρώνει τις υπηρεσίες που υλοποιούνται ήδη από το gov.gr, μέσω του υπολογιστή ή του κινητού και αφορά συμπολίτες μας, οι οποίοι δεν διαθέτουν τις απαραίτητες ψηφιακές δεξιότητες.

Η ίδια υπηρεσία τηλεφωνικής εξυπηρέτησης παρέχεται και για πιστοποιητικά που απαιτούν συνυποβολή δικαιολογητικών, εφόσον ο πολίτης τα αποστέλλει ηλεκτρονικά. Τονίζεται ότι η παράδοση των εγγράφων και πιστοποιητικών, θα πραγματοποιείται στη διεύθυνση που θα δηλώνουν οι πολίτες, χωρίς την παραμικρή χρέωση.

Επιπλέον, για επείγοντα αιτήματα που απαιτούν τη συνυποβολή δικαιολογητικών, τα οποία δεν μπορούν να αποσταλούν με ηλεκτρονικό τρόπο. Από τον αιτούντα θα παρέχει τη δυνατότητα παραλαβής τους από την οικία του πολίτη μετά από τηλεφωνική εντολή στο ΚΕΠ. Να σημειωθεί ότι η τηλεφωνική αίτηση μπορεί να υποβληθεί και από τρίτο πρόσωπο, υπό την προϋπόθεση ότι το πρόσωπο αυτό είναι εφοδιασμένο με την απαραίτητη συμβολαιογραφική πληρεξούσια επιστολή ή άλλη νόμιμη εξουσιοδότηση.

Ο επείγον χαρακτήρας αξιολογείται από τον προϊστάμενο του κάθε ΚΕΠ. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με προηγούμενη εγκύκλιο του αρμόδιου Υφυπουργού κ. Γεωργαντά, για τον επείγοντα χαρακτήρα πρέπει να πληρείται τουλάχιστον μια από τις τρεις ακόλουθες προϋποθέσεις.

Πρώτον, το αίτημα να αφορά την κάλυψη συγκεκριμένης ανάγκης, η οποία προέκυψε μετά την έκδοση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 11^{ης} Μαρτίου 2020. Δεύτερον, το αίτημα να αφορά επείγουσα οικογενειακή ή επαγγελματική ανάγκη και τρίτον, το αίτημα να αφορά οποιαδήποτε άμεση ανελαστική προθεσμία.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα επίσης να σας πληροφορήσω ότι με απόφαση του Πρωθυπουργού, η ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων προχώρησε, μέσω της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, στη χρηματοδότηση από το πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων εμβληματικής δράσης για επιδημιολογική μελέτη του SARS-CoV-2 στην Ελλάδα.

Στην εν λόγω μελέτη συμπράττουν η Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, το Εθνικό Κέντρο Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», το Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμινγκ», το Ινστιτούτο Παστέρ και όλα τα κέντρα αναφοράς για τον κορονοϊό της χώρας.

Αντικείμενο της μελέτης COVID-19-GR, είναι η διερεύνηση της επιδημίας από τον ιό SARS-CoV-2 στην Ελλάδα. Μέσω της έρευνας αυτής, επιδιώκεται η ανάπτυξη εγχώριων μοριακών και ανοσολογικών μεθόδων ανίχνευσης του ιού, η προαγωγή της έρευνας με αντικείμενο της λοίμωξης από τον ιό SARS-CoV-2 και η διεθνής προβολή της ελληνικής ερευνητικής κοινότητας, ο προσδιορισμός γενετικών παραλλαγών, οι οποίες διαμορφώνουν την προδιάθεση και εκδήλωση, αλλά και την βαρύτητα της νόσου και τέλος, η πρακτική εφαρμογή των αποτελεσμάτων της μελέτης στον χώρο της ιατρικής βιοτεχνολογίας, της βιομοριακής διαγνωστικής επιστήμης των υπολογιστών.

Κλείνοντας, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι λόγω μη τήρησης των προβλεπόμενων κανόνων Δημόσιας Υγείας, αναστέλλεται η λειτουργία τριών λαϊκών αγορών. Πρόκειται για τη λαϊκή αγορά της οδού Γεωργίου Θεοτόκη στον Πειραιά, τη λαϊκή αγορά του Δήμου Ορχομενού και τη λαϊκή αγορά του Δήμου Αλιάρτου Θεσπιένων.

Πρέπει να γίνει αντιληπτό, πρέπει να γίνει ξεκάθαρο σε όλους, ότι δεν θα κάνουμε καμία έκπτωση στα ζητήματα που προκύπτουν από την λειτουργία των λαϊκών αγορών, γιατί αυτό απαιτεί η προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Αγαπητοί μου συμπολίτες,

Δεν θα κουραστώ να λέω, δεν θέλω να κουράζεστε και εσείς να ακούτε, ότι οι επόμενες ημέρες είναι καθοριστικές. Γιατί μπορούν να μας φέρουν πιο κοντά στο τελικό μας στόχο. Μπορούν, όμως, να μας πάνε και πολλά βήματα πίσω αν δεν κάνουμε την σωστή επιλογή.

Ας μην αφήσουμε τις θυσίες μας να πάνε χαμένες. Ας μείνουμε σπίτι και να βγούμε νικητές από αυτό σε λίγες βδομάδες. Να είστε καλά, σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ. Να περάσουμε σε ερωτήσεις.

Λ. ΚΡΟΝΤΗΡΗ: Κύριε Τσιόδρα και κύριε Χαρδαλιά, μπορείτε να μας εξηγήσετε γιατί είναι επικίνδυνο από υγειονομικής άποψης να συγκεντρωθεί κόσμος γύρω από ένα πασχαλινό τραπέζι, έστω και αν δεν είναι πολλά άτομα. Είναι γιατί δεν θα τηρούνται οι αποστάσεις, υπάρχει κίνδυνος από την κοινή χρήση πιάτων και ποτηριών; Εάν, τελικά, κάποιοι αγνοήσουν τα μέτρα και μαζευτούν πως θα γίνεται ο έλεγχος; Θα παρεμβαίνει η Αστυνομία, θα τους διαλύει και θα επιβάλλει πρόστιμα;

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Να πω για το υγειονομικό θέμα. Νομίζω είμαστε σε μια πολύ καλή φάση, όπου μειώνεται η διασπορά του ιού στην κοινότητα. Δεν θα θέλαμε να διασπαρεί περαιτέρω ο ιός και να δούμε τα αποτελέσματα μετά από 10-15 μέρες, από μαζικές συναθροίσεις ανθρώπων, παρέες όπως τις λέω εγώ, που ενδεχομένως έχουν τα άτομα που είναι ασυμπτωματικά ή έχουν πολύ λίγη συμπτωματολογία και μεταφέρει ο ένας τον ιό στον άλλον.

Έχουμε καταφέρει να διατηρήσουμε αυτή την στιγμή το επίπεδο της διασποράς σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Τυχόν, λοιπόν, συναθροίσεις, οικογενειακά τραπέζια με παρέες, με πολλούς ανθρώπους μέσα, μπορούν πολύ εύκολα να διασπείρουν τον ιό.

Αυτή είναι η ανησυχία μας, αυτό είναι το υγειονομικό πρόβλημα. Δεν μεταδίδεται ο ιός με τα ποτήρια και τα πιρούνια, αν δεν πιείς από το ίδιο ποτήρι. Μεταδίδεται όταν δεν τηρείς την υγιεινή των χεριών. Όταν είσαι ασθενείς και βήχεις.

Μάλιστα μερικοί λένε ότι ακόμα και με την ομιλία μπορεί να το μεταδώσει κάποιος ο οποίος έχει ελαφρά συμπτώματα, είναι ήπια συμπτωματικός. Και για αυτό, νομίζω το καλύτερο μέτρο αυτή την εποχή, είναι να διατηρήσουμε αυτή την απόσταση.

Δεν ήρθε ακόμα η ώρα να την άρουμε. Παρά το γεγονός ότι ακούτε καλά νούμερα, δεν είμαστε ακόμα στο σημείο για να πούμε ότι αίρονται τα μέτρα.

Πιστέψτε με. Θα οδηγούσε σε μια διασπορά και ιδιαίτερα αν είχαμε και επιτρέπαμε μαζικές συγκεντρώσεις αυτήν την περίοδο. Το τραπέζι είναι το λιγότερο. Υπήρχαν και άλλες μαζικές συγκεντρώσεις αυτήν την περίοδο, οι οποίες βλέπετε, κοινή συναινέσει δεν γίνονται.

Θέλει προσοχή. Τώρα, δεν μπορείς να πάρεις περιπτώσιολογίες και να πεις ότι εγώ έχω τον πατέρα μου, ο οποίος είναι μόνος του και θέλω να πάω να τον δω. Είναι καλύτερα να πας να του αφήσεις το φαγάκι και να φύγεις, παρά να πας και να κάτσεις μαζί του, μη γνωρίζοντας ότι είσαι φορέας του ιού και να του μεταδώσεις τον ιό.

Έχω παραδείγματα τις περασμένες μέρες, και μάλιστα και μέσα στην ιατρική κοινότητα, που είχαν πολύ ήπια συμπτωματολογία και μετέφεραν τον ιό σε ανθρώπους χωρίς να το θέλουν.

Για αυτό είπα το παράδειγμα, ακόμα και ένας πονόλαιμος. Πιστέψτε με, έχω συναδέλφους με έναν πονόλαιμο που είναι φορείς του ιού σε πολύ υψηλά επίπεδα.

Και το «ωχ αδερφέ» και το «δεν βαριέσαι», δεν είναι για αυτήν την περίοδο. Ας το αφήσουμε λίγο. Ας το μειώσουμε ακόμα περισσότερο, ώστε να μπορούμε μετά να ξελασκάρουμε την κατάσταση.

Θέλει προσοχή και νομίζω ότι είναι φοβερή ευκαιρία για τον ιό να διασπαρεί, αν δεν τηρήσουμε τις αποστάσεις αυτήν την περίοδο. Δεν πρέπει να του τη δώσουμε. Ο ιός δεν κάνει διακρίσεις, το έχουμε πει. Είναι ένα πράγμα αόρατο. Αλλά δεν πρέπει να του δώσουμε αυτήν την ευκαιρία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

αυτή τη στιγμή. Είμαστε σε καλό σημείο. Μη χαλάσουμε την εικόνα. Αυτήν την αίσθηση έχω και τα λέω απλά.

N. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Και εγώ πολύ απλά θα συνεχίσω, όπως ακριβώς τα λέει ο κύριος Καθηγητής. Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι βρισκόμαστε σε ένα συγκεκριμένο σημείο. Και σε αυτό το σημείο, θέλουμε να συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε όλα αυτά τα οποία προβλέπει η επιστημονική κοινότητα. Η οποιαδήποτε λογική ωχαδερφισμού που μπορεί να οδηγήσει σε πυλωτές, σε ταρατσες, σε συγχρωτισμό, στο να μαζευτούμε από διάφορα σπίτια στη γειτονιά.

Αυτό μπορεί να δημιουργήσει νέες εστίες και να έχουμε μια συνολική έξαρση. Αν κάποιοι θέλουν να ρισκάρουν, να πάμε για όλα πάλι από την αρχή, ας αναλάβουν τις ευθύνες τους.

Το Κράτος είναι εδώ. Όμως, αυτό που επικαλούμαστε, αυτό που ζητάμε, αυτό που κάνουμε έκκληση, είναι με περισσή καρτερικότητα για ό,τι έχουμε κάνει και ό,τι έχουμε χτίσει, να μη γυρίσουμε πίσω.

Και θα γυρίσουμε πίσω, εάν φύγουμε από τα σημεία που ήμασταν όλο αυτό τον καιρό και μετακινηθούμε προς άλλα σπίτια ή προς άλλα διαμερίσματα ή βρεθούμε με άλλους ανθρώπους.

Ας κάνουμε λίγη υπομονή. Είμαστε πολύ κοντά στο να πάρουμε πίσω τις ζωές μας. Ας μην αναλάβει κανένας την ευθύνη, του να έχει συμβάλει στο να πάει κάτι στραβά.

M. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Τσιόδρα, με δεδομένο ότι θα τηρηθούν τα μέτρα και το Πάσχα θα έχουμε περαιτέρω μείωση των κρουσμάτων, οι επιστήμονες θα λάβετε υπόψη σας την ήδη επιβαρυσμένη ψυχική και οικονομική κατάσταση των πολιτών, πριν εισηγηθείτε συνέχιση ή άρση των μέτρων;_Αρκούν μόνο τα αριθμητικά δεδομένα – μηδενικά κρούσματα – για να εισηγηθείτε άρση των μέτρων ή σας προβληματίζει το γεγονός ότι δεν μπορεί να προσδιοριστεί η ανοσία στην κοινότητα;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Νομίζω όλα μαζί είναι. Δεν περιμένεις φυσικά να δεις μηδέν κρούσματα για να χαλαρώσεις τα μέτρα, έτσι; Και βλέπετε ότι στον περισσότερο κόσμο αυτή τη στιγμή που κάνει τη συζήτηση για άρση των μέτρων – και πιστέψτε με και εμείς την κάνουμε τη συζήτηση σε συνεργασία με την ηγεσία – ο κύριος αριθμητικός δείκτης είναι αυτό το R0, η μείωση της μεταδοτικότητας στο γενικό πληθυσμό. Αυτό είναι το ένα, η μία παράμετρος.

Η δεύτερη παράμετρος είναι η ανοχή του συστήματος υγείας, η οποία υπάρχει και ευτυχώς έγιναν και ακόμα περισσότερες ενέργειες και ενδυναμώθηκε ακόμα περισσότερο. Μπορούν να μιλήσουν άλλοι για αυτό περισσότερο από εμένα.

Το τρίτο, φυσικά, είναι το να ελέγχεις εστίες αναζωπύρωσης του ιού ακόμα καλύτερα. Και όσο λιγότερα κρούσματα έχεις, όσο πλησιάζεις αυτούς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

τους μικρούς αριθμούς, τόσο καλύτερα μπορεί να ελέγξεις τέτοιες εστίες αναζωπύρωσης του ιού.

Το τέταρτο είναι φυσικά η ανοσία, για το οποίο ακόμα δεν μπορούμε να πούμε, και κανείς στον κόσμο δεν μπορεί να πει. Όλοι λένε ότι υποκαταγράφουμε τον ιό αρκετές κλίμακες, αλλά κανείς δεν έχει δεδομένα. Και αυτά τα δεδομένα μπορεί να διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή. Και είναι τεράστια η ετερογένεια της νόσου, αυτή τη στιγμή, σε όλη την Ευρώπη. Θα το έχετε δει, θα το έχετε παρακολουθήσει.

Εμείς έχουμε πολύ καλύτερη εικόνα από άλλες χώρες. Αυτό μάλλον σημαίνει λιγότερη ανοσία. Εξαρτάται από το επίπεδο διασποράς στον πληθυσμό, εξαρτάται από τις ασυμπτωματικές μορφές, όπως ακούγεται και γράφεται από όλους. Θεωρώ ότι θα ξέρουμε περισσότερα για αυτό τις επόμενες εβδομάδες, ίσως μέχρι το τέλος Μαΐου να έχουμε μία καλύτερη εικόνα.

Όλα αυτά, λοιπόν, τα παίρνει κανείς μαζί, τα βάζει σε μια, αυτό που λέμε ένα brain storming, μια διαδικασία σκέψης, ένα think tank ανθρώπων οι οποίοι σκέφτονται, και βλέπει πώς κινείται ο κόσμος.

Ο WHO εξέδωσε οδηγίες και ειδικό πλάνο επανόδου μιας χώρας από αυτά τα μέτρα. Αλλά πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι είναι δυναμική κατάσταση. Αν δεις και ξεφεύγει η κατάσταση, επανέρχεσαι σε μέτρα. Και αυτό θα δούμε να γίνεται με αυτό τον ιό, μέχρι να έχουμε ένα εμβόλιο. Και γιατί θα γίνεται αυτό; Για να προστατεύσεις το σύστημα υγείας και να χτίσεις σιγά-σιγά τη συλλογική ανοσία, την οποία επικαλείται και ο δημοσιογράφος.

Δ. ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ: Κύριε Τσιόδρα, αν παρά τις προσπάθειες ξεφύγει η κατάσταση σε ένα βαθμό το Πάσχα, οι συνέπειες θα φανούν επιδημιολογικά δυο εβδομάδες μετά, με βάση τα όσα έχετε πει. Άρα μετά τις 27 Απριλίου που έχει οριστεί η πρώτη λήξη των μέτρων. Συνεπώς υπάρχει περίπτωση παράτασης των μέτρων και μετά τις 27 του μηνός, ακόμα και αν πάει καλά η καμπύλη μέχρι τότε, ώστε να υπάρχει δίχτυ ασφαλείας;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Είναι αυτό που έχουμε πει, ότι εάν αντιδράσεις γρήγορα στην εξάπλωση του ιού, τον περιορίζεις και πιο εύκολα. Είναι δύσκολο βέβαια, όταν έχεις μεγάλους αριθμούς κρουσμάτων και όταν υποκαταγράφεις τη νόσο.

Έτσι, γίνεται αυτό ακριβώς που περιγράφει η αγαπητή δημοσιογράφος. Ότι 10-15 μέρες μετά αρχίζεις και βλέπεις τις διασωληνώσεις. Και τους θανάτους, ίσως και λίγο αργότερα.

Κάτι που ζήσαμε αυτούς τους δύο τελευταίους μήνες. Δεν θέλουμε να δούμε μια τέτοια κατάσταση. Φυσικά και αν δεις μια τέτοια κατάσταση ραγδαίας εκθετικής δραστηριότητας του ιού, αναγκάζεσαι να τηρήσεις περισσότερα μέτρα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Και βλέπετε, χώρες ή περιοχές οι οποίες επανέρχονται σε μια κατάσταση lockdown, γιατί βλέπουν τέτοια εισαγωγή κρουσμάτων και εκθετική αύξηση των κρουσμάτων στη χώρα τους.

Αυτό εννοούσα και πριν. Ότι ανάλογα με την αντοχή του συστήματος υγείας το οποίο μπορεί να είναι στο 30% αυτή τη στιγμή, αν δεις ότι γρήγορα αυτό διπλασιάζεται, λες «πρέπει να τραβήξω τα λουριά» για να μπορέσω να συγκρατήσω αυτή την κατάσταση, η οποία θα μου διαλύσει το σύστημα υγείας μου, θα με οδηγήσει σε πολλούς θανάτους, τραγικούς θανάτους, σε πολλούς ανθρώπους που νοσούν.

Μην ξεχνάτε ότι μιλάμε για ένα 5% των ανθρώπων οι οποίοι κολλούν τη νόσο και εμφανίζουν την πολύ σοβαρή μορφή, που χρειάζεται νοσηλεία σε ΜΕΘ. Άρα, αν δεις 5 ΜΕΘ σε δυο εβδομάδες μετά αυτό σημαίνει από πίσω 100, άλλα 95 κρούσματα του ιού. Έτσι πορεύεσαι. Και κοιτάς τη δυναμική.

Μην ξεχνάτε όμως ότι δεν είναι μόνο ο αριθμός σε ΜΕΘ. Είναι ότι αυτοί οι άνθρωποι μένουν 10-15 μέρες στη ΜΕΘ. Άρα τα 5 άτομα σε ΜΕΘ είναι 5 επί 15, 75 ημέρες σε ΜΕΘ. Άρα, όλο αυτό μπορεί γρήγορα να σου καταναλώσει αυτή την επάρκεια που έχεις σε πολύ γρήγορο χρόνο.

Β. ΑΓΓΟΥΡΙΔΗ: Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προειδοποίησε πως η πανδημία δεν έχει κορυφωθεί διεθνώς, αλλά χώρες όπως η Αυστρία ή ακόμα και η Ισπανία, προχωρούν σε σταδιακή άρση των μέτρων. Με δεδομένη την μέχρι στιγμής επιτυχημένη πορεία της χώρας μας, εξετάζουμε ανάλογη σταδιακή άρση των μέτρων μετά το Πάσχα; Και αν ναι, τι αναμένεται να αρθεί πρώτο;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Φυσικά και το εξετάζουμε. Το είπα και προηγουμένως και φυσικά και οργανωνόμαστε όλο και περισσότερο και υπάρχει ένας σχεδιασμός ο οποίος φυσικά θα ανακοινωθεί όταν έρθει η ώρα του, έτσι; Αυτή την ώρα νομίζω η επαγρύπνηση είναι το κύριο μέλημα. Υπάρχουν σχεδιασμοί και θα τους μάθετε εν καιρώ.

Α. ΣΤΑΘΑΚΟΥ: Ποια είναι τα κριτήρια στην επιδημιολογική εικόνα του ιού που θα οδηγήσουν στην έξοδο από το lockdown. Θα αποτελέσει προϋπόθεση η εξασφάλιση ικανού αριθμού масκών για τον γενικό πληθυσμό, όπως προτείνει η έκθεση της γερμανικής Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών «Leopoldina»; Σας ανησυχεί ότι ο ελληνικός πληθυσμός έχει αποθαρρυνθεί στην χρήση μάσκας και δεν την φορά, ακόμα και στα επείγοντα των νοσοκομείων ή σε χώρους που γίνεται χειρισμός τροφίμων; Θα αλλάξουν οι συστάσεις;

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Είναι τρία-τέσσερα ερωτήματα μαζί. Να πω ό,τι είπα και προηγουμένως. Ο σχεδιασμός υπάρχει, θα συζητηθεί περαιτέρω και στην

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για να υπάρξει ένα καλό πλάνο, όπως γίνεται και σε άλλες χώρες οι οποίες δεν έχουν ακόμα και τα δεδομένα που έχουμε εμείς, έτσι; Είμαστε καλύτερα από αυτές τις χώρες. Εμείς είπαμε προσεκτικά, σταδιακά, ελεγχόμενα, θα επανέλθουμε στην κανονικότητα. Αυτό είναι το ένα.

Είπαμε, θα ανακοινωθούν περαιτέρω, ίσως από την άλλη βδομάδα ή παρακάτω, ανάλογα και με την πορεία μας πάντα. Πρέπει να τα διατηρηθεί το R0 εκεί που είναι και να συνεχίσουμε αυτά τα καθαρά δεδομένα να έχουμε και να βλέπουμε.

Το δεύτερο, που αφορά τη χρήση μάσκας από τον πληθυσμό, το έχουμε συζητήσει αρκετά και με βάση την επιδημιολογική εικόνα στην χώρα, θεωρήσαμε ότι ήταν καλύτερο να αποφύγουμε την ψευδαίσθηση της ασφάλειας που δίνει η μάσκα, αλλά σίγουρα όλο και περισσότερο αυξάνει η συζήτηση για χρήση της, ιδιαίτερα όταν κανείς φτάνει στην άρση των μέτρων.

Και ιδιαίτερα για κάποιους ειδικούς χώρους που παρατηρείται συνωστισμός, χώρους οι οποίοι έχουν σημασία για τη Δημόσια Υγεία, που ούτως ή άλλως εφαρμόζεται τώρα και θα πρέπει να εφαρμόζεται, και μας ανησυχεί το να μην εφαρμόζεται και κάποιους άλλους πληθυσμούς.

Θα ακούσετε για αυτό και ενδεχομένως να είναι ένα από τα μέτρα της επόμενης φάσης. Δηλαδή, η χρήση μάσκας πρέπει να γίνεται αναγνωρίζοντας κανείς τα μείον, τα μειονεκτήματα της χρήσης μάσκας, την ανάγκη της σε κάποιους ειδικούς χώρους, παραδείγματος χάριν, αν έχεις μέσα μαζικής μεταφοράς τα οποία λειτουργούν στο φουλ, όταν είσαι σε αυτή την φάση της άρσης των μέτρων ή σε κάποιους μεμονωμένους χώρους, όπως οι χώροι των μικρών καταστημάτων ή οι χώροι φυσικά των Νοσοκομείων και των Κέντρων Υγείας ή των υπηρεσιών υγείας.

Εκεί είναι πολύ σημαντικό να τηρείται και φυσικά μας ανησυχεί να μην τηρείται. Δεν θα πρέπει να μην τηρείται. Είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Ε. ΤΖΙΒΡΑ: Κύριε Χαρδαλιά, ποια είναι τα επόμενα βήματα για τα 140 άτομα που παραμένουν πάνω από 15 ημέρες στο επιβατικό οχηματαγωγό πλοίο «Ελευθέριος Βενιζέλος»;

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Ναι, κατ' αρχήν δεν παραμένουν 15 ημέρες. Νομίζω η καραντίνα τελειώνει τα μεσάνυχτα της Μεγάλης Παρασκευής. Όλοι είναι εξαιρετικά καλά στην υγεία τους, καθημερινά ελέγχονται από τους γιατρούς του ΕΟΔΥ.

Και το Μεγάλο Σάββατο μπορούν να αποδεσμευτούν οι Έλληνες να γυρίσουν σπίτια τους και οι ξένοι υπήκοοι, σε συνεννόηση με τις Πρεσβείες τους, έχει ξεκινήσει η διαδικασία να επαναπατριστούν.

Αυτή τη στιγμή είμαστε στη φάση της συνεννόησης με τις ξένες Πρεσβείες, σε συνεργασία με τη Μονάδα Διαχείρισης του Υπουργείου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ &
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Εξωτερικών και την υπεύθυνη, την εξαιρετική κυρία Μαντζίλα, έτσι ώστε μαζί με αυτούς που βρίσκονται ήδη στο ξενοδοχείο και των οποίων και εκείνων η καραντίνα τελειώνει τη Μεγάλη Παρασκευή, να μπορέσουν να επιστρέψουν στις πατρίδες τους.

Αν εξαιρέσουμε 4 άτομα τα οποία θα παραμείνουν αναγκαστικά στο ξενοδοχείο, γιατί στην πορεία έχουν νοσήσει, όλοι οι υπόλοιποι από το Σάββατο υγιείς και με τις ευχές όλων μας, μπορούν να επιστρέψουν στα σπίτια τους.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ.